

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18C/153/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204065
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mlejová
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7512204065.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Dagmar Mlejovou v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zast.: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej č. 14, Bratislava proti žalovanej: V. H., N.. XX.XX.XXXX, A. W. - E. Č.. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom Sofijská 13, Košice, zast.: JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom Stará Baštova č. 2, Košice, v konaní o zaplatenie 288,92 eura s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 39,97 eura na účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX s úrokom z omeškania:

10 % zo sumy 38,31 eura za obdobie od 05.03.2009 do zaplatenia
9,5 % zo sumy 1,66 eura za obdobie od 05.04.2009 až do zaplatenia,
všetko v mesačných splátkach po 20,- eur počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do konca bežného mesiaca pod následkami straty výhody splátok.

V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobným návrhom zo dňa 25.05.2012, doručeným tunajšiemu súdu dňa 01.03.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť mu sumu 288,92 eura s úrokom z omeškania vo výške 10% ročne zo sumy vo výške 38,31 eura za obdobie odo dňa 05.03.2009 do zaplatenia, vo výške 9,50% ročne zo sumy vo výške 1,66 eura za obdobie odo dňa 05.04.2009 do zaplatenia a vo výške 9% ročne zo sumy 248,95 eura za obdobie odo dňa 05.01.2010 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania spolu v sume 41,70 eura titulom neuhradených faktúr za hovorné a zmluvnej pokuty.

Tunajší súd rozsudkom č.k. 18C/153/2012-67 zo dňa 07.03.2013 zaviazal žalovanú k povinnosti zaplatiť žalobcovi istinu 288,92 eura s úrokmi z omeškania vo výške 10% ročne zo sumy vo výške 38,31 eura za obdobie odo dňa 05.03.2009 do zaplatenia, vo výške 9,50% ročne zo sumy vo výške 1,66 eura za obdobie odo dňa 05.04.2009 do zaplatenia a vo výške 9% ročne zo sumy 248,95 eura za obdobie odo dňa 05.01.2010 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania v sume 41,70 eura, z toho trovy právneho zastúpenia v sume 24,70 eura na účet právneho zástupcu žalobcu advokátskej kancelárie SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, všetko v pravidelných mesačných splátkach po 20 eur mesačne, počnúc mesiacom máj 2013 vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred do budúcnosti

až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. V právnom vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovanej účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Vedľajší účastník podal v zákonnej lehote voči vyššie uvedenému rozhodnutiu, v časti výroku, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 248,95 eura a úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 248,95 eura od 05.01.2010 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania.

Krajský súd v Košiciach uznesením č.k. 2Co/249/2013-88 zo dňa 22.09.2014 zrušil rozsudok tunajšieho súdu č.k. 18C/153/2012-67 zo dňa 07.03.2013 v napadnutej časti, t.j. vo výroku, ktorým súd priznal žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 248,95 eura a úrok z omeškania vo výške 9% zo sumy 248,95 eura od 05.01.2010 do zaplatenia a vo výroku o trovách konania v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 544 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej len „Občiansky zákonník“) ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Ustanovenie § 53a Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len smernica), ktorá v článku 7 odsek 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok: „členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok zmluvne uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov, alebo dodávateľov.“ S ohľadom na relevantnú judikatúru súdneho dvora Európskej únie by nemali byť žiadne pochybnosti o povinnosti súdu zbaviť spotrebiteľa neprijateľnej zmluvnej podmienky a jej poškodzujúcich účinkov: „členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom v zmluvách uzatvorených zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa, aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok“ (článok 6 smernice). Ustanovenie článku 6 ods. 1 sa má považovať za kogentné ustanovenie a ochrana pred neprijateľnými podmienkami sa má poskytovať v režime pravidiel verejného poriadku (uznesenie súdneho dvora C-76/10 Pohotovosť /Korčokská, bod 50), teda pravidiel na ktorých rešpektovaní musí štát bezvýhradne trvať, a ktorých rešpektovanie je povinný vždy a za každých okolností vyžadovať.

Čo sa týka zmluvnej pokuty súd poukazuje na to, že povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu má ten, kto poruší zmluvnú povinnosť, teda dojednanie o povinnosti zaplatenia zmluvnej pokuty nesmie byť viazané na ďalšiu skutočnosť alebo úkon. Z dodatku k zmluve o pripojení zo dňa 01.07.2008 je zaplatenie zmluvnej povinnosti viazané na vypojenie SIM karty z prevádzky. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta musí byť dojednaná nepodmienené, je uvedené dojednanie zmluvnej pokuty neplatné.

V uvedenom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu, pričom ustanovenia uvedené v spotrebiteľskej zmluve, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (v tomto prípade sankciu v rovnakej výške pri porušení povinnosti druhej strany bez ohľadu na závažnosť a výzvam porušenia zmluvnej povinnosti) sa považujú za neprijateľné zmluvné podmienky. Zmluvné podmienky dohodnuté v Zmluve sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, preto súd nemôže žalobcovi priznať plnenie požadované žalobcom z dôvodu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to zmluvnej pokuty. Zmluvné podmienky sú pre rozpor s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka neplatné, pretože spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa. Zmluvné podmienky ohľadom zmluvnej pokuty, neboli individuálne dojednané, čo vyplýva aj z rozhodovacej činnosti súdu, ktorý rieši množstvo spory, kde vystupuje ten istý žalobca alebo jeho právny nástupca, ktorý si uplatňuje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvy a dodatky k zmluvám sa odlišujú len v označení žalobcu, type mobilného telefónu, dobe viazanosti a zmluvnej pokute. V tomto prípade sa jedná o formulárový typ zmlúv, do ktorých sa údaje dopisujú. Žalobca v konaní nepreukázal, že by boli zmluvné podmienky individuálne dojednané.

Rozsudkom Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/174/2011-21 zo dňa 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 3Co/26/2012 zo dňa 23.05.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne aj vo veci Okresného súdu Bardejov č. k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 16Co/32/2012-46 zo dňa 15.03.2012. Rovnako aj rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 8C/204/2012 zo dňa 01.07.2012 bola obdobná zmluvná podmienka v znení: V prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto Dodatku alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a) - c) Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 tohto Dodatku") vyhlásená za neplatnú. Dodávateľ, v tomto prípade žalobca je teda v súlade s § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka povinný zdržať sa nielen ďalšieho uplatňovania, ale aj uplatňovania nárokov z takejto neprijateľnej zmluvnej podmienky plynúcich. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EU a práva EU na ochrane práv spotrebiteľa. Zákaz používania vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a môže ísť len o čiastočnú neplatnosť zmluvnej pokuty. Súd ako orgán členského štátu EU je pri poskytovaní ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami povinný ex offo skúmať, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky a to aj z takej, ktorú súd už skôr judikoval (§ 53a OZ). Plnenie z takejto podmienky vždy zakladá bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 1 OZ; „z neplatného právneho úkonu“). Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného dojednania nemožno zmoderovať, pretože tomu bráni jej neplatnosť. Zníženie zmluvnej pokuty podľa všeobecného ustanovenia § 545a OZ sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

Z vyššie uvedených dôvodov súd zamietol žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty z dôvodu, že sa jednalo o neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ustanoveniami § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 142 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení (ďalej len „O.s.p.“) podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 13,83 % a neúspešný 86,17 %. Rozsah zamietnutia žaloby prevyšoval rozsah úspechu žalobcu v tomto konaní, preto súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Čo sa týka trov vedľajšieho účastníka na strane žalovanej súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 6M Cdo 5/2013, v ktorom uvádza, že Trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej-ktorej veci a jej

individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Treba súhlasiť s názorom, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné. Pokiaľ teda súdy nižších stupňov dospeli k akémuto záveru a vedľajšiemu účastníkovi nepriznali náhradu trov konania, ich rozhodnutia (v tomto smere) sú správne.“

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§205a O.s.p.),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.